

Monumentnummer*: 506271

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 november 1997
Kadaster deel/nr 82917/150

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maasland	Midden-Delfland	Zuid-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maasland	I			118

Omschrijving**

Inleiding

Op het zuidoosten georiënteerde BOERDERIJ van het krukhuisstype, gelegen op een smalle geulrug, aan de Westgaag. Het aan het voorhuis grenzende langgerekte bedrijfsgedeelte met dorsvloer, paarden- en koestal behoort tot het voergangtype.

N.B. In de betegelde wand in de achterkamer van het voorhuis ontbreken een drietal 18e-eeuwse polychrome Makkumer tegeltableaux.

Omschrijving

Boerderij op T-vormige plattegrond, bestaande uit een dwarsgeplaatst voorhuis van een bouwlaag onder een rietgedekt schilddak met wolfseinde aan de zuidwestzijde, aan de achterzijde haaks hierop geplaatst het woongedeelte onder een rietgedekt zadeldak en in het verlengde het bedrijfsgedeelte, met verlaagde nok en zijgevels, gedekt door een zadeldak met rode rechtsdekkende Hollandse pannen.

Het in baksteen opgetrokken voorhuis bestaat uit een onderkelderde opkamer, door een overgangslid verbonden met het middenvertrek en een woonvertrek met keukengedeelte. Het voorhuis is in schoon metselwerk uitgevoerd en is rondom tot ongeveer halverwege de muren witgepleisterd, met uitzondering van de voorgevel die ter plaatse van de middenkamer en woonkeukenvertrek voorzien is van een zwarte plint.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Onderkelderde opkamer met verdiepte vierkante kelderkozijnen met korfbogen, voorzien van opgeklampte luiken en enkele kozijnen met diefijzers. In de voorgevel van de opkamer 18e-eeuwse negenruits schuifvensters waarboven in het metselwerk segmentbogen zichtbaar zijn. Ter plaatse van het middenvertrek zijn twee zesruits schuifvensters, in deze eeuw in stijl aangebracht. In het rechter woonvertrek bevindt zich de voordeur bestaande uit een boven- en onderdeur met achtruits bovenlicht met rechts hiervan een zesruits schuifvenster. Onder het dak bij de middenkamer en woonkeuken twee kozijnen met elk een klein zesruits draairaam.

In de verder blinde rechterzijgevel van het voorhuis bevindt zich rechtsonder een klein kozijn met een vierruits draairaam, in het midden van de gevel de schoorsteen. Ter rechterzijde hiervan bevinden zich tegen de achterzijde van het voorhuis muurdelen van een uitgebouwde vlakgedekte bakstenen oven op vierkante plattegrond voorzien van een stucraag.

In de linker zijgevel een hooggeplaatst zesruits schuifraam en staafankers, hieronder zijn bouwsporen van een groot venster in het midden zichtbaar. De achtergevel van de opkamer met metselwerk in ijsselsteen is gesloten afgezien van de twee kleine verdiepte kelderkozijnen met luiken.

Het achtergelegen woongedeelte is in ijsselsteen uitgevoerd en heeft ten opzichte van het voorhuis een lagere nokaanzet. Linkergeveldeel op het zuidwesten met twee zesruits schuifvensters, op de zolderverdieping twee kozijnen met zesruits draairamen, gecementeerde plint. In de gepleisterde rechtergevel op het noordoosten twee gekoppelde kleine vensters met zesruits draairamen.

De vensters worden verder aan de bovenzijde door een rollaag afgesloten, onder de vensters een natuurstenen onderdorpel. In een lichte gele kleur geschilderde kozijnen met blauwe raamomlijsting en licht geschilderde roeden. Luiken en voordeur zijn eveneens blauw geschilderd. De gevels zijn voorzien van staafankers.

Het circa 28 meter lange bedrijfs gedeelte is voor het grootste gedeelte in ijsselsteen opgetrokken en bestaat uit een dwarsdeel met dorsvloer en paardenstal en een driebeukige koestal volgens het voergangtype. De rechtergevel van het middengedeelte is deels in waalsteen herbouwd. In de gevel bevindt zich een gevelsteen van de eerste steenlegging in 1834 door G.J. van Woerden. In de zijgevels verder kleine vensters en enkele toegangsdeuren met vijfruits bovenlicht naar de stal. In de linkerzijgevel bevindt zich bij de paardenstal een gietijzeren stalraam met onderverdeling. De kap is in de 20-ste eeuw vernieuwd. Bij het laatste travee ontbreekt de kappartij. In oorsprong was het zadeldak hier afgewolfd en de gevel voorzien van vlechtingen, thans is het bouwdeel vlak met golfplaat gedekt. In het onderste gedeelte van de achtergevel bevinden zich links en rechts - bij de kruipaden - enkele deuren bestaande uit een boven- en onderdeur. In het midden van de gevel een luik en achtruits venster. Links hiervan een gietijzeren stalraam.

De inwendige structuur van het voorhuis is gaaf bewaard gebleven.

In een turquoise kleur geschilderde opkamer met zoldering bestaande uit twee moerbalken haaks op de voorgevel voorzien van korbelen en renaissancesleutelstukken die in het derde kwart van de 16e-eeuw gedateerd kunnen worden en kinderbinten. Ramen met binnenluiken.

Kelderoverwelling met moer- en kinderbinten, op de vloer rode plavuizen, langs de trap en plint geglazuurde rode en groene tegels. Kelderluiken met tralies.

De middenkamer heeft parallel aan de gevel twee moerbalken met laat-gothische 16e-eeuwse peerkraalsleutelstukken. In de noordwesthoek een bedstedekamer uit het begin van de 20ste-eeuw. Grijs geschilderde lambrizing en zoldering.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Middenkamer en opkamer worden verbonden door een overgangslid waarin langs de buitenmuur een gemetselde keldertrap, waarboven zich een - vanuit de opkamer te bereiken - kast bevindt. Rechts hiervan een rechte steektrap van vier treden die van de middenkamer naar het verhoogde overgangslid en de opkamer leidt, en in de hoek tegen de westwand een laat 17e-eeuwse of vroeg 18e-eeuwse bedstede met segmentvormige toog.

Het woon- en keukenvertrek is regelmatig bestraat met klinkers en gedekt met steenrood geschilderde moer- en kinderbinten. De twee moerbalken staan loodrecht op de voorgevel. In de hoek bij de voordeur in het woonvertrek bevindt zich een houten pomp en aan de andere zijde van de deur een houten tochtscheiding. Tegen de buitenmuur een grote uitgebouwde schouw, okergeel geschilderd met een steenrode geprofileerde lijst met ter rechterzijde een ingemetselde waterkookpot met sierrand en los houten deksel. Rechts hiervan een kops stuk hout als contragewicht voor het kaaspersen. IJzeren luik naar de buitenoven. De wanden zijn onder de grijze lambrizeringslijst in eenzelfde kleur geschilderd. Vensters met binnenluiken.

Het achtergelegen grote woonvertrek met enkelvoudige balklaag dateert uit de 18e-eeuw. Bruine betimmering en roodbruine lambrizing. Met witte Makkumertegels beklede achterwand met moderne schouw. Tegen de noordoostelijke wand een bedstede, inwendig grijs geschilderd, kast en deur naar de zoldertrap, inwendig steenrood; paneeldeuren voorzien van houtschildering. Naast dit vertrek een klein slaapvertrek met twee bedsteden met bedstededeuren in lichtbruine kleur geschilderd en rode plavuizen vloer. Vanuit dit vertrek vormt een 17e-eeuwse eikenhouten robbeldeur met oorspronkelijke deurklink de doorgang naar het stalgedeelte.

Op de zolderverdieping boven de opkamer drie eikenhouten spanten uit de 16e-eeuw bestaande uit jukken met gekromde spantpoten, die flieringen dragen. Onbeschoten kap. Boven het voorhuis een eikenhouten spantjuk met haanhout en sleutelstuk met peerkraalmotief uit één stuk daterend uit de tweede helft van de 16e-eeuw. Op de scheiding met het bedrijfsgedeelte bevindt zich op de kapverdieping tegen de brandmuur een schoorsteen met rookkast.

De stal heeft drie beuken van gelijke grootte en een grenen dekbalkgebint. De kap boven het bedrijfsgedeelte is vernieuwd in de 19e-eeuw.

Waardering

Boerderij van het krukhuisstijl met interieuronderdelen en bijbehorende bouwhistorische details in in- en exterieur uit verschillende bouwperiodes van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische, architectuurhistorische, bouwhistorische en landschappelijke waarde. De beeldbepalende boerderij maakt deel uit van de nog resterende historische grotendeels uit de 16e-, 17e- en 18e-eeuw stammende lintbebouwing van boerderijplaatsen aan de Gaag.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument